

Касьян С.П.,
кандидат педагогічних наук

ТЕХНОЛОГІЯ РОБОТИ В ЄДИНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ НА ОСНОВІ OFFICE 365 В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАВІДУВАЧА КАФЕДРИ.

Створення єдиного інформаційного середовища закладу освіти в умовах інтенсивного розвитку ІКТ є одним із завдань європейської освіти, головна перевага якого полягає у поданні дидактично уніфікованого й формалізованого навчального матеріалу та створенні сприятливих умов використання його контенту, незалежно від часу, місця перебування та форми навчання. Дистанційне навчання це форма навчання та педагогічна технологія, що складається з прогресивних методів і технологій навчання, заснованих на новій навчальній методології та комп'ютерній, телекомунікаційній базі. Саме такий симбіоз сучасних інформаційних та дидактичних технологій дає змогу підвищити якість, доступність і неперервність освіти за будь-якою формою навчання і тим самим сприяти створенню відкритого освітнього простору як системи відкритої освіти. Активне використання закладами освіти дистанційного навчання в освітньому процесі стає системою, яка сприяє індивідуалізації та інтенсифікації навчання, об'єктивізації контролю якості знань і управління освітнім процесом.

Новим законом сучасного світу є інформація. Інформація нині стала найбільш важливим та вирішальним фактором конкурентоспроможності будьякого підприємства. У зв'язку з третьою інформаційною революцією – створенням всесвітньої мережі Інтернет, що зробило можливим глобальний інформаційний обмін, кількість інформації збільшилась у відповідних масштабах світу.

Четверта інформаційна революція як перехід від автоматизованої обробки інформації до обміну чистим знанням зробила вміння знаходити, правильно

аналізувати та використовувати потрібну й актуальну інформацію безперечною вимогою до кожного кваліфікованого спеціаліста. Ці вміння формуються з дитинства, в школі, що сприяє пристосуванню дітей до нових швидко мінливих реалій «нового світу».

У суспільстві, основою розвитку, якого є інформаційно-комунікаційних технологій інформація є рушійною силою технічного, економічного, культурнокомунікативного, соціального розвитку самого суспільства і людини. Людина інформаційного суспільства стоїть перед необхідністю оволодіння інформаційними технологіями як інструментом саморозвитку, самореалізації, соціально-комунікативної адаптації, життестійкості, здібності до безперервної освіти «впродовж усього життя».

Виходячи з цього одним із завдань освіти в цих умовах є досягнення рівня інформованості, формування інформаційного середовища, інформаційного діяльнісного простору, що забезпечують реалізацію освітніх програм, виховання інформаційної культури і функціональної грамотності і компетентності.

Важливою і ефективною умовою прогресу будь-якого суспільства було створення і розширення єдиного інформаційного простору. Саме єдині інформаційні простори історично в значній мірі сприяли прискоренню розвитку всього людства в цілому, були вирішальним чинником вдосконалення цивілізації у всіх сферах (духовній, культурній, професійній і ін.).

Створення єдиного інформаційного простору можна вважати стратегічною метою впровадження сучасних і перспективних інформаційних технологій у всі сфери людської діяльності.

Поняття інформаційного освітнього середовища визначається як системно організована сукупність освітніх установ і органів управління, банків даних, локальних і глобальних інформаційних мереж, книжкових фондів бібліотек, система їх наочно-тематичної, функціональної і територіальної адресації та

нормативних документів, а також сукупність засобів передачі даних, інформаційних ресурсів, протоколів взаємодії, апаратно-програмного організаційно-методичного забезпечення, що реалізують освітню діяльність.

Аналіз сучасного стану інформаційних технологій і засобів телекомунікацій, дозволяє сформулювати наступні принципи, на яких мають створюватися інформаційні освітні середовища:

– *багатокомпонентність* (інформаційні освітні середовища є багатокомпонентним середовищем, що включає навчально-методичні матеріали, наукоємне програмне забезпечення, тренінгові системи, системи контролю знань, технічні засоби, бази даних і інформаційно-довідкові системи, сховища інформації будь-якого вигляду, включаючи графіку, відео й ін., що взаємопов'язані між собою).

– *інтегральність* (інформаційна компонента інформаційного освітнього середовища має включати всю необхідну сукупність базових знань у галузях науки і техніки з виходом на світові ресурси, які визначаються профілями підготовки фахівців, враховувати міждисциплінарні зв'язки, інформаційнодовідкову базу додаткових навчальних матеріалів, що деталізують і поглиблюють знання).

– *розподіленість* (інформаційна компонента інформаційного освітнього середовища оптимальним чином розподілена по сховищах інформації (серверам) з урахуванням вимог і обмежень сучасних технічних засобів та економічної ефективності).

– *адаптивність* (інформаційного освітнього середовища має не відштовхуватися існуючою системою освіти, не порушувати її структури і принципів побудови, давати можливість модифікувати інформаційне ядро ІОС, адекватно відображаючи потреби суспільства).

Сформульовані принципи побудови інформаційного освітнього середовища є необхідними для розгляду інформаційного освітнього середовища,

з однієї сторони, як частини традиційної освітньої системи, а, з іншої – як самостійної системи, направленої на розвиток активної творчої діяльності тих хто навчається із застосуванням інформаційних технологій.

Основними цілями створення єдиного інформаційного простору закладу освіти стало надання принципово нових можливостей для пізнавальної творчої діяльності тих хто навчається та здійснення управління діяльністю закладу освіти і взаємодії викладачів, тих хто навчаються в процесі організації та проведення основних видів діяльності закладу освіти (рис 1.).

Створити єдиний інформаційний простір можливо за допомогою сервісів Office 365.

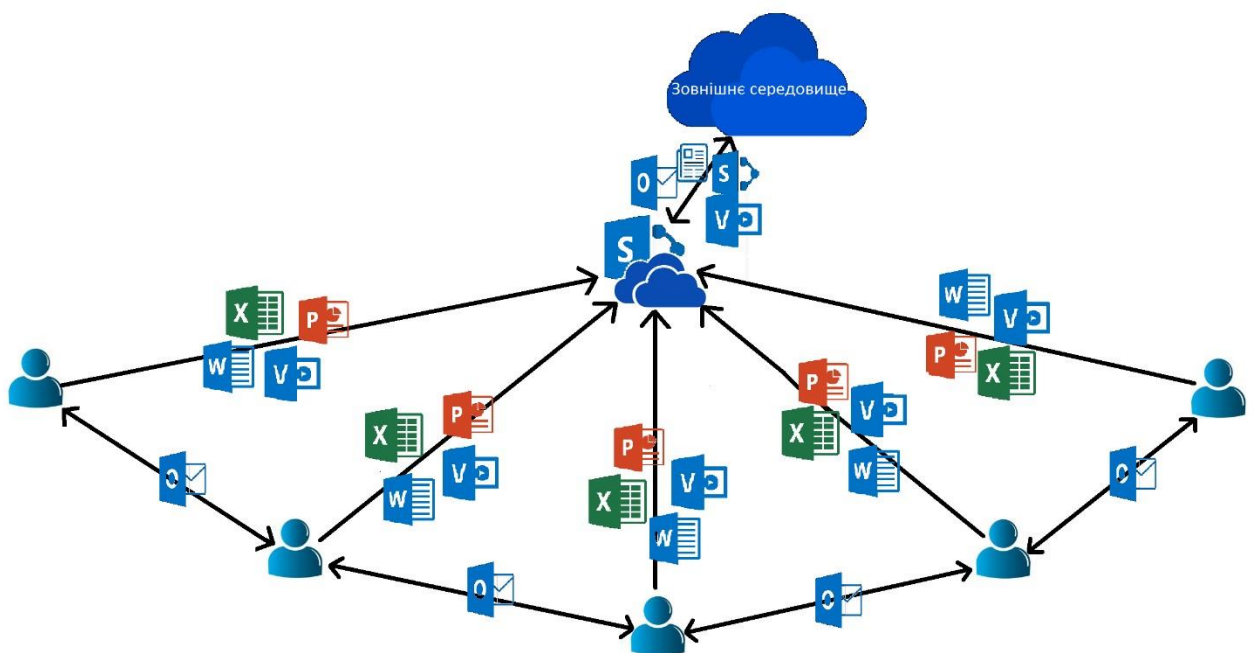

Рис. 1. Схема організації Єдиного інформаційного середовища закладу освіти з використанням сервісів Office 365

Побудова єдиного інформаційного простору закладу освіти з використанням сервісів Office 365 дозволить досягти:

- підвищення ефективності і якості освітнього процесу;

- скорочення часу і покращення умов для самоосвіти;
- підвищення оперативності і ефективності управління діяльністю закладу освіти.

Для забезпечення функціонування єдиного інформаційного простору закладу освіти з використанням сервісів Office 365 необхідно створити інформаційно-освітній портал (рис. 2).

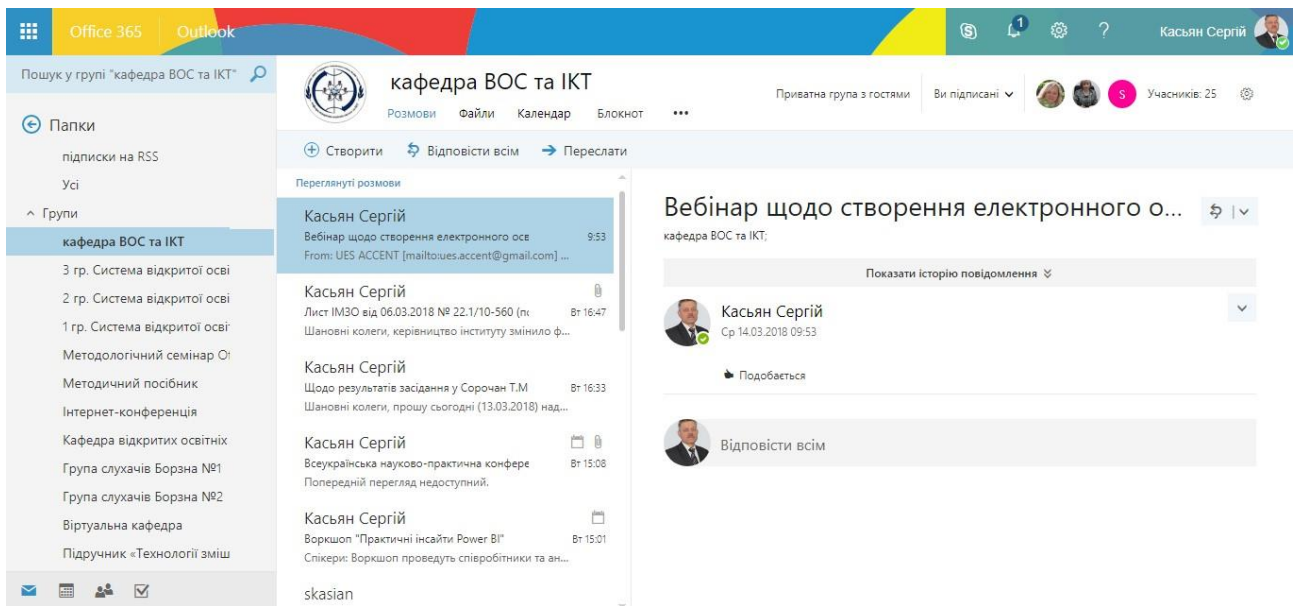

Рис. 2. Інформаційно-освітній портал

Структура інформаційно-освітнього порталу включає такі розділи:

- розмови (обмін інформацією між працівниками кафедри); – календар (планування діяльності кафедри).
- файли (спільні дані, які доступні усім працівникам кафедри);
- блокнот (використовується для створення коротких записів з можливістю надання спільних доступів);
- з'єднувачі (налаштовується оповіщення із соціальних мереж); – додатково (доступ до планів та сайту закладу освіти).

Окрім того для планування діяльності закладу освіти за допомогою сервісів Office 365 використовується сервіс «Календар» (рис. 3)

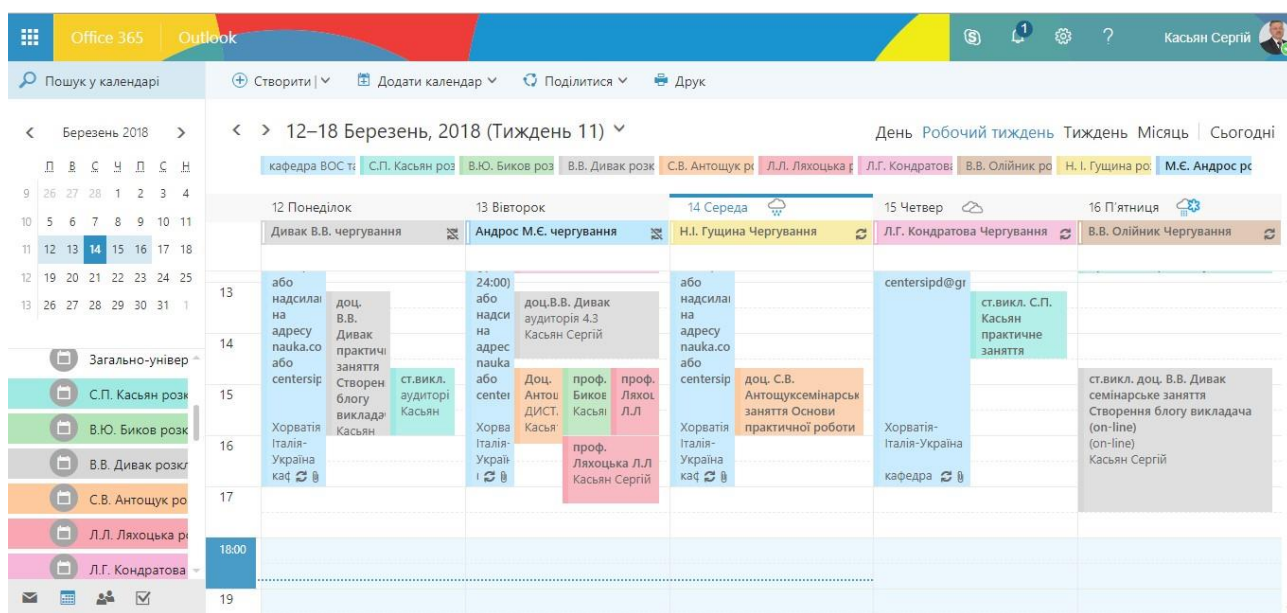

Рис. 4 Організація планування діяльності закладу освіти за допомогою сервісу «Календар»

Microsoft Календар — це веб-сервіс для створення календарів, подій і розкладів, що працює з іншими сервісами Office 365.

Календар використовується для:

створення зустрічей і подій. Як у записній книжці, можна вибрати час і ввести текст. Кольорове оформлення спрощує пошук днів і подій. Календар сигналізує і повідомляє про події, або позначає потрібні елементи; організація нарад чи он-лайн занять. Вибирається час і створюється запрошення на наради. Повідомлення розсилаються учасникам. Відкривши запрошення, вони можуть підтвердити, дати умовну згоду чи відмовитися від участі. Є система перенесення часу; створення розкладу занять по кожному педагогу і класу та їх зручний перегляд;

паралельний перегляд календарів. Опція перегляду своїх календарів або загальних, в одному вікні. Можна порівнювати календарі персональних і робочих зустрічей, а також переносити події між ними. Перегляд календарів при накладенні; відображення декількох календарів спільних календарів інших

користувачів;

відправка календарів по e-mail. Календарі можна відправляти поштою, зберігаючи право змінювати загальнодоступну інформацію. Дані виводяться в тілі листа як вкладення календаря (підтримується Outlook); публікація календаря. У кожного є можливість публікувати календарі на Office Online, визначаючи права доступу; управління календарями інших користувачів. Наприклад, адміністратор може змінювати плани в календарі і створювати події.

Також за допомогою Skype для бізнеса є можливість проводити відео-заняття, наради чи конференції з можливістю їх запису та піз час наради демонстрації файлів PowerPoint, робочого столу чи інших програм.

Сервіси Word Online, Excel Online, PowerPoint Online (рис. 4):

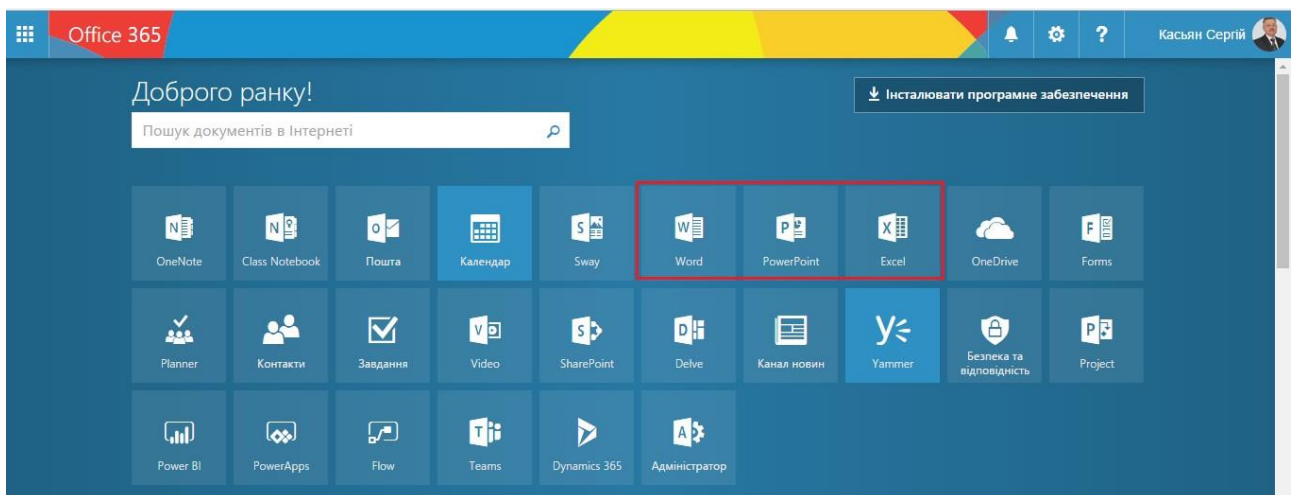

Рис. 4 Використання сервісів Word Online, Excel Online та PowerPoint Online в єдиному інформаційному просторі закладу освіти

Word Online- це сервіс для редагування документів з механізмами спільної роботи і рецензування (додавання приміток).

Крім стандартного редагування текстів, їх перегляду і форматування, в запасі Word можна знайти безліч функцій, включаючи вставку відео з Інтернету, відкриття PDF-файлів і їх зміна, вирівнювання фотографій і схем.

Excel Online - це сервіс для редагування таблиць, у якого намітилися ключові функції:

Широка функціональність для аналізу і візуалізації інформації: створення таблиць, діаграм з безліччю інших функцій і інструментів. Інтеграція з OneDrive, хмарним сервісом Microsoft, для доступу до документів з будь-якого пристрою.

Спільна робота в режимі реального часу. Незалежно від робочого апарату (або ПК) та місця розташування, користувач може редагувати документ разом з другом або колегою.

PowerPoint Online - це сервіс, який серед конкурентів відрізняється зрозумілим інтерфейсом, адаптацією до сенсорних екранів і регулярними оновленнями.

У цій програмі досить багато інструментів редагування не тільки візуальної частини елементів, але і технічних параметрів. Зокрема, чимало налаштувань безпеки, стиснення, а також спільної роботи над проектами і співавторства. У PowerPoint доступна запис презентацій в формати відео. В інструменті реалізована підтримка SharePoint і перехід до мережевої версії бізнес-презентації за допомогою Windows Live. Де можливо, цей механізм від Microsoft підтримує перетягування. Завдяки цьому особливо спрощується внесення необхідних даних і візуальних елементів.

Для зберігання файлів та їх спільного використання ми використовуємо сервіс OneDrive (рис. 5)

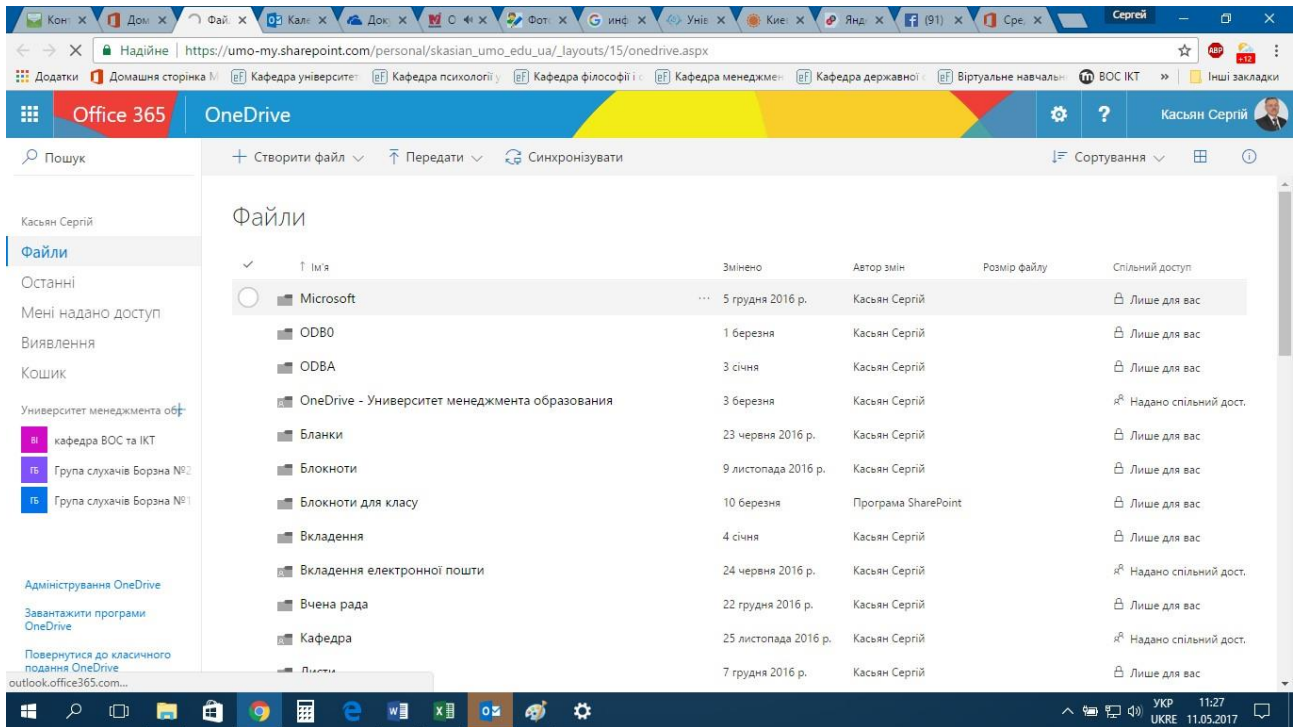

Рис. 5. Використання сервісу OneDrive для зберігання файлів та їх спільного використання

Для зберігання інформації в хмарному середовищі використовується сервіс OneDrive, особливістю роботи з цим сервісом є: простота зберігання, синхронізації та обміну файлами; постійний доступ до останніх версій файлів.

Файли, що зберігаються в хмарі, завжди актуальні, їх легко систематизувати і спільно використовувати.

Окрім того ми маємо можливість працювати над документами, при необхідності, одночасно. Ми можемо надавати доступ до навчальних матеріалів та інших документам (положення, інструкції, звіти, та інше) слухачам та колегам. У всіх наших користувачів завжди буде остання версія кожного файлу.

Цей сервіс перш за все використовується, як сховище для всіх наших файлів.

Корпорація Microsoft надає сховище для особистих документів об'ємом 1 ТБ, користувачі мають можливість переміщувати всі свої файли в Інтернет і звертатися до них з будь-якої точки світу зі свого ПК або іншого пристрою з операційною системою iOS, Android або Windows.

Також ми можемо надавати доступ (при необхідності) до файлів користувачам як всередині, так і поза кафедрою. У будь-якому випадку у нас залишається можливість повністю контролювати доступ до них.

За допомогою сервісу Forms створюються різного роду опитувальники та тести (рис. 6).

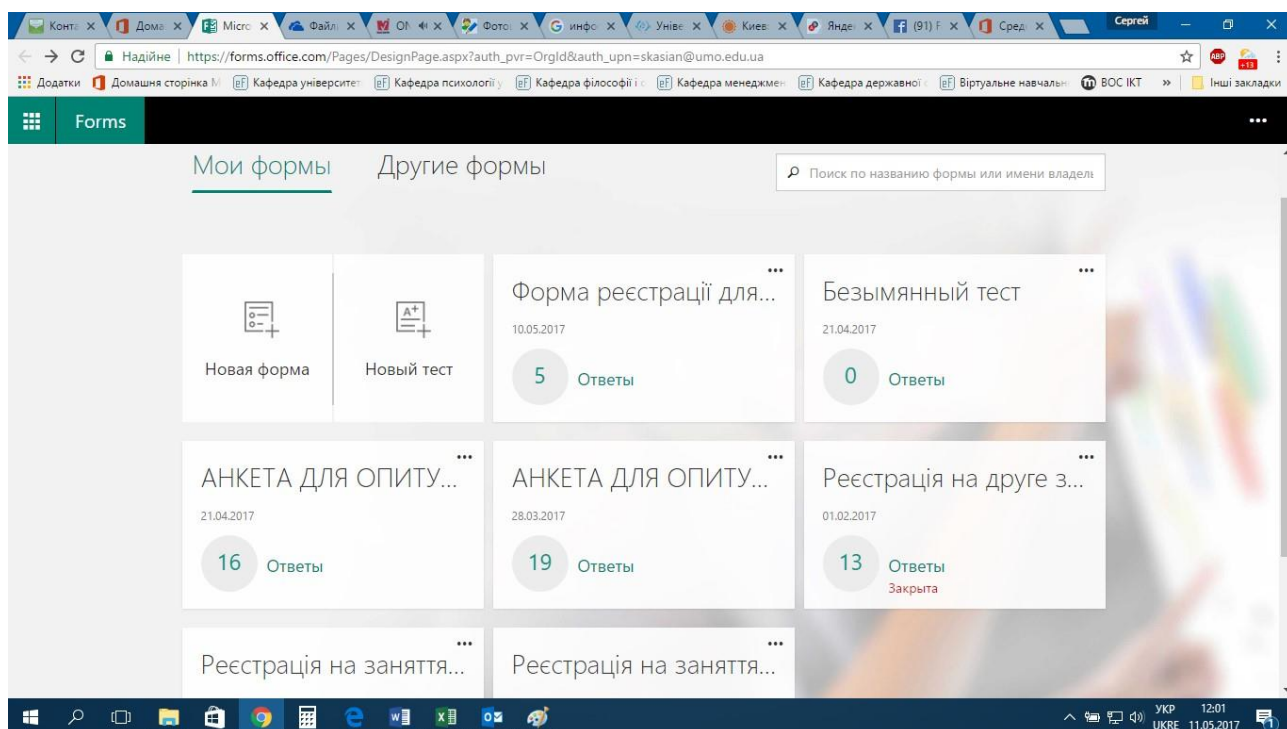

Рис. 6. Сервіс «Forms» створення опитувальників та тестів

За допомогою цього сервісу ми маємо можливість створювати опитувальники і тести з можливістю надавати доступ як в середині закладу освіти так і із зовнішнім користувачем.

Також, сервіс надає можливість встановлювати терміни дії тестів перегляду результатів в режимі он-лайн, або в таблиці Excel.

Доступ до тестів надається зручно шляхом розсилання посилання на них.

Yammer - це додаток в складі Office 365. Корпоративний аналог Twitter від Microsoft. Дозволяє обмінюватися короткими повідомленнями робочим групам, контролювати статус співробітників. Включає профілі користувачів і теги для класифікації повідомлень.

Функціональність мережі Yammer, в цілому, аналогічна Facebook, але орієнтована на корпоративних користувачів

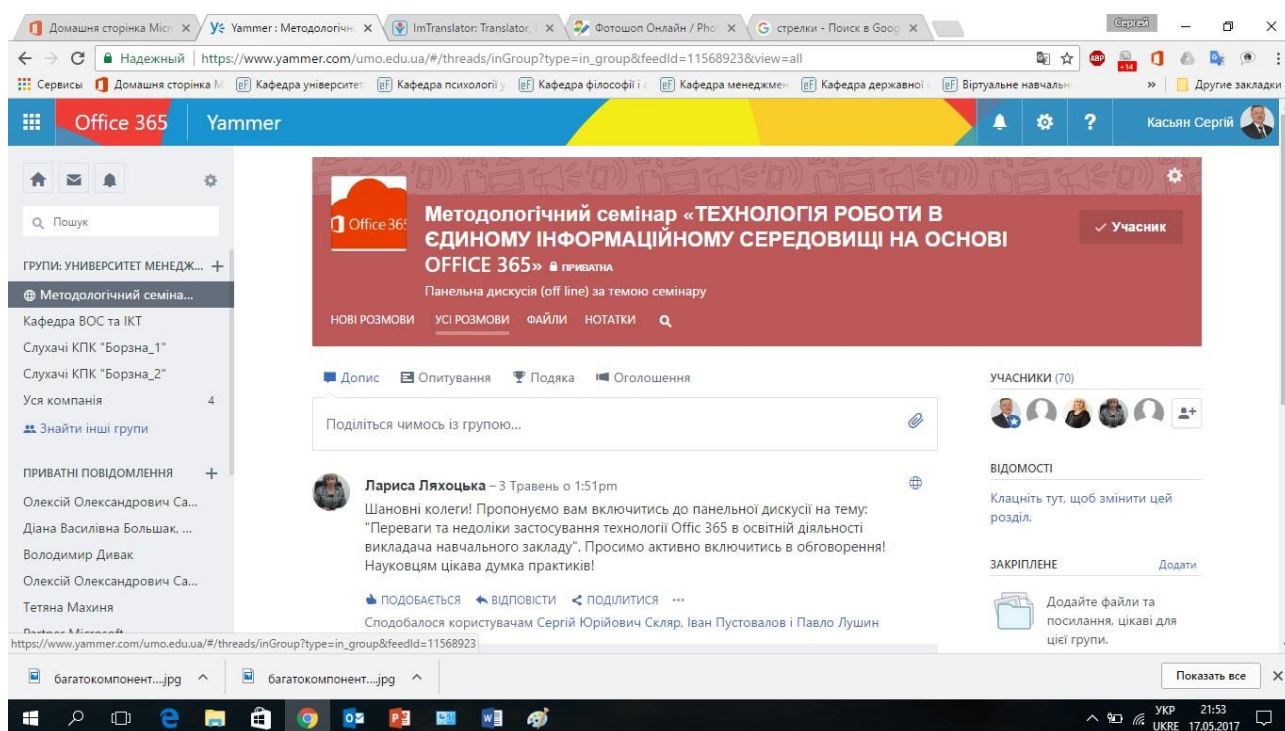

Рис. 7 Використання сервісу Yammer для організації комунікації між НПП кафедри, слухачами та партнерами

Yammer використовується для створення зовнішніх груп і для запрошення в них учнів та колег для комунікацій і спільної роботи. Гостям можна налаштувати гнучкі права доступу на перегляд, додавання повідомлень, адміністрування групи. Правда, для того, щоб це все запрацювало, у сторонньої організації теж має бути встановлений Yammer, тобто не можна запросити будьяку людину.

Отже ми розглянули основні можливості сервісів Office 365 щодо створення єдиного інформаційного простору кафедри: електронного календаря, текстового редактора Word Online, електронної книги Excel Online, редактора презентацій PowerPoint Online, сервісів OneDrive, Formst та закритого соціального сервісу Yammer.

Новітні підходи до освітньої комунікації, співпраці та співробітництва, організації мізкового штурму, формування навичок проведення он-лайн вебінарів та презентацій з використанням конференцзв'язку Skype для бізнесу.

Формування культури спілкування за допомогою миттєвих повідомлень, обговорення актуальних питань пропонується засобами мережі Yammer.